

CYKLISTICKÝ VÝLET „PO STOPÁCH KNIHOVEN“

TRASA:

Roudnice - Radostov - Hrádek - Nový Přím - Dolní Přím - Popovice - Sobětuš - Janov -Kopaniny - Mžany - Dub - Sadová - Dohalice - Mokrovousy - Třesovice - Střezetice -Dlouhé Dvory - Střezetice - Probluz - Horní Přím - Těchlovice - Libčany - Urbanice -Praskačka - Sedlice - Žižkovce

	TAM	
0	Roudnice , mezi vjezdem do obce od HK a OÚ zahrnout doprava místní asfaltkou k polím a znovu doprava. Vlevo pak odbočuje horší asfaltka mezi pole mírně do kopce. Zahýbá doleva (krásný výhled) a u domku se dáme vpravo po asfaltce vedoucí z Roudnice k písčově po jejím levém okraji.	
3,8	Křižovatka tvaru T, asfaltka pokračuje vlevo, naše trasa vede vpravo podle parkoviště nákladních aut asi 200 m k rohu lesa. Zde zahrnout doleva mezi dva velké duby na zpočátku málo znatelnou cestu. Po ní cca 0,5 km, pak zahrnout doprava (červené fáborky na stromě), a hned po 5 metrech zase doleva v původním směru až na silnici Homyle - Libčany. Po silnici doprava, na křižovatce podle cedulí doleva do Radostova .	
6,5	Radostov - v obci doleva, po cca 50 m u křížku doprava do kopečka asfaltkou směr Hrádek. Projedeme lesem (štěrk), vjedeme do obce Hrádek . Klesáním k silnici HK - Nechanice a po ní vlevo, po 50 m (za hasičskou zbrojnicí) odbočíme opět vlevo po místní asfaltce. Stoupáme kolem golfového hřiště k hlavnímu vstupu do zámku. Zde zahrneme doprava alejí k silnici HK-Nechanice (parkoviště).	
9	Po silnici jedeme vpravo směr HK, u kapličky pod kaštanem (za zatáčkou) ostře doleva na cyklostezku 4270 směr Všestary. (též modrá značka). Projedeme lesem mírným klesáním (štěrk), mineme Nový Přím (je vpravo) a přímo asfaltkou do Dolního Přímu u benzínky.	
12,5	Zde vlevo směr Nechanice, po cca 0,5 km zahrneme (u topolů) doprava na dobrou polní cestu směr Popovice. Nikde neodbočovat.	
15,5	Popovice - na asfaltce na začátku vsi vpravo kolem knihovny. Za knihovnou doleva po asfaltce do Sobětuše (vpravo památný strom a restaurovaný mlýn).	
16	Sobětuš - před prvními domy odbočíme doprava místní asfaltkou, mineme bývalý kravín, nyní Sportovní stáj Sobětuš) a rovně polní cestou k lesu. Podél pravého okraje lesa na křižovatku s vozovou cestou. Zde vpravo k statku Janov . Těsně před ním přetneme asfaltku a pokračujeme po prašné cestě podél statku; na jeho konci krátce vpravo. U „násypky“ odbočíme doleva a po dlouhé přímé dost „zvlněné“ cestě jedeme cca 2 km do samoty Kopaniny . V ní po asfaltce (zatáčka doprava) až k mostku přes potok, (lampa s červeně natřeným stožárem). Před mostkem se dáme po přímé polní cestě doleva a asi po 1 km zahrneme opět doleva na místní asfaltku, která nás dovede stoupáním do Mžan.	
22	Mžany - vjedeme na hlavní silnici, zahrneme vlevo, mineme obchod a za pomníkem padlých zahrneme doprava na místní asfaltku. (ne na cyklostezku do Petrovic!) Za obcí před sebou uvidíme Dub, z přímé cesty (štěrk) k němu odbočíme doprava.	
23	Dub - dáme se vlevo nevýraznou vozovou cestou okrajem obce až na náves.	
	ZPÁTKY	
	Z Dubu zpět v opačném směru asfaltkou dolů druhou stranou obce až na konec, kde pokračuje asfaltový chodníček do Mžan. Po silnici vlevo do Sadové , pak podle silničního značení do Dohalic a přes Mokrovousy rovně až na křižovatku, zde vlevo do Třesovic s dále až do Střezetice . Zde vlevo do Dlouhých Dvorů , z nich cestou a pěšinou po žluté značce zpět do Střezetice. Odtud dále do Probluze (směr Dolní Přím), tam vlevo směr Bor, před Borem lesem vpravo na hlavní silnici HK - Nechanice. Po ní cca 100m vlevo a pak vpravo do Horního Přímu V obci první vozovou cestou šikmo vlevo a „zadem“ kolem nových domků až k lesu. Zde mírně vlevo po lesní štěrkové vozovce stále rovně až do Těchlovic a dále podle silničního značení do Hvozdnice , Urbanic , Praskačky , Sedlice a Žižkovce .	

CYKLISTICKÝ VÝLET

ZAJÍMAVOSTI K TRASE

RADOSTOV - založen na vymýcené lesní půdě v 11. - 12. století. Jako v mnoha okolních obcích i tady stávala dřevěná tvrz s poplužním dvorem, ale jména jejích prvních majitelů upadla v zapomnění. Nejstarší zápis o místním zemanstvu pochází z r. 1395, kdy vesnici vlastnil Aldyk z Radostova. 1512 koupil Zachař z Plotiště. Od r. 1663 drželi Radostov Harrachové, kteří jej připojili ke stěžerskému panství a jimž zůstal až do zrušení roboty.

V obci není knihovna.

HRÁDEK - „byl sídlem starých vladyků, kteří ku slavnému rodu Bořků náleželi. První zmínka o obci jest v roce 1377 a původ jména pochází od malé pevnůstky, která byla bydlištěm větve rytířské. Tvrz spadá asi do 8. nebo 9. století, zanikla pravděpodobně v r. 1528. Chrám znám jest již r. 1384 jako kostel dřevěný a farní zasvěcený ke cti sv. Jiří. Kostel dřevěný zničen ve válce třicetileté a v roce 1692 postaven kostel zděný.“

V obci není knihovna.

Zámek Hrádek je jedna z mála zámeckých staveb na Hradecku, které neměly žádného staršího předchůdce. Byl postaven doslova na zelené louce: přesněji na nevysokém zalesněném návrší zvaném Lubenský vrch. Stavebníkem tohoto novogotického objektu byl majitel panství Sadová František Arnošt Harrach. Byl postaven v letech 1841-54 podle projektu anglického projektanta Edwarda Bucktona Lamba. Zámek je obklopen anglickým parkem o rozloze 18 hektarů, na který navazuje rozsáhlá obora. V roce 2001 se vrací zámek do původní barvy, "harrachovské červeně". V prostředí anglického parku, který je součástí zámku bylo v roce 1997 otevřeno 9-ti jamkové golfové hřiště.

NOVÝ PŘÍM. Přezdívkou Šamrov (z německého Schaffhof, protože při původním dvoru stával až do požáru v roce 1888 ovčín.

DOLNÍ PŘÍM - první písemná zmínka o současné obci, zvané tehdy Nížký Přím, je z r. 1352 kdy ji vlastnili vladykové z Přínu. Jejich majetkem byl Přím do roku 1415. Poté se majitelé často střídali až do roku 1677, kdy bezdětný rytíř Rudolf z Víně odkázal Přím i celé přilehlé panství hradeckým jezuitům. Ti zde vybudovali barokní zámek (1681 až 1714), sloužící nejen správě panství, ale také jako venkovská jezuitská rezidence. Po zrušení řádu roku 1773 se majitelé opět střídali a roku 1879 panství koupil hrabě Jan Harrach. V r. 1866 sloužil zámek jako vojenský lazaret. Další památky:

Skupina čtyř pomníků z války roku 1866

Knihovna sídlí v zámku.

POPOVICE

Historicky nejstarší je informace o Janu z Popovic (horlivý husita a stoupenec Jiřího z Poděbrad) - držel místní tvrz a ves kolem r. 1448. Střídání majitel, v třicetileté válce tvrz zpusťla, majitel Linhart z Víně vystavěl ve vsi zámek. Byl ctitel umění, alchymista, založil velký rybník, pivovar a mlýn. Majetek pak připadl jezuitům, zámek zpusťl, takže ho zbořili.

Starý roubený mlýn na bystřičkém náhonu z r. 1804. U mlýna památný dub (asi 900 let) - pověst, že v dutině uchovávali čeští bratři náboženské knihy. **Knihovna sídlí uprostřed obce.**

Knihovnice vydala knihu: Kulhánková, Eva: Nezdálo se mi nic. 2006

SOBĚTUŠ

Sobětuch ve staročeštině představoval lidi, kteří sobě tuší (dávají naději, jsou odvážní). Stával zde dvorec. Kraj sužovaly bažiny, půda byla neúrodná. Nyní v bývalém kravínu Sportovní stáj Sobětuš.

V obci není knihovna.

Zbytkový statek **JANOV**

Z inzerátu na prodej: „Statek z roku 1890 se zemědělskými pozemky 19 ha a rybníkem 1 119 m². Ve statku dvě bytové jednotky s příslušenstvím - k rekonstrukci. Stodola, teletník, chlévy s výběhy, sýpka, dvě zpevněné příjezdové cesty, vlastní jímka a žumpa, vodovod - studna. Zastavěná plocha celkem 2 045 m²

KOPANINY

Samota Kopanina. Stávala zde tvrz, rodné sídlo Bořků Dohalských z Dohalic.

V seznamu pomníků 1866: Kopaniny - Vysoký litinový kříž na pískovcovém podstavci pruského setníka Arthura Leonhardiho od 3. pomoranského pěšího pluku č. 14.

(Historický lexikon obcí 2005: KOPANTNA v r. 1869 se jako osada neuvádí, v r. 1880 osada obce Dohalice v okr. Hradec Králové, v dalších letech jako osada zanikla.)

MŽANY

Obec Mžany (270 m n.m.), poprvé připomínaná r. 1404. Název obce se lidově vykládá od mlh tvořících se v okolí řeky Bystřice. Podle další pověsti o vzniku názvu byla obec založena obchodníky z povodí řeky Mže. Jiná varianta uvádí souvislost se zemanským rodem pánu ze Mžan (Zbislav Sokol ze Mžan). Roku 1536 zdědil Mžany Mikuláš Dohalský z Dohalic. V r. 1638 Mžany koupil královský rada a soudce Vilém Jindřich Odkolek z Mětic (svého syna Maxmiliána vydědil za to, že uzavřel sňatek s dcerou poddaného sedláka ze Mžan).

Dvě **památné lípy u kapličky sv. Marie Lurdské** se nacházejí v polích při úvozové cestě asi 500 m jižně od obce Mžany, asi 1 km jihozápadně od obce. Lípy jsou chráněny od roku 1983 pro svůj vzrůst (obvody kmene 420 cm a 395 cm a výška obou stromů asi 20 m). U kapličky se nachází „zázračná studánka“, opředená pověstí o vrácení zraku slepému děvčeti.

V obci není knihovna.

DUB

Půjčovni místo je v soukromém domě pí.Čermákové,

SADOVÁ

Obec je známa tím, že byla součástí bojiště, na němž se 3.7.1866 odehrála rozhodující bitva pruskorakouské války, o čemž svědčí řada pomníků padlým vojákům obou armád. V minulosti v obci stávala tvrz, později mlýn, pivovar, cukrovar, velkostatek a také krásný zámek s neméně krásnou zahradou, o kterou pečoval m.j. praděd Bedřicha Smetany.

Zájemci o historii se mohou dočíst spoustu zajímavostí o bohaté historii obce na stránce <http://wv^nechanicko.cz/sadova/index.php?nid=655&lid=CZ&oid=21139> v oddíle Z obecní kroniky.

V obci není knihovna!!! A to má obec víc než 300 obyvatel!

DOHALICE

Památky v obci

Barokní socha Persea z bývalého zámku v Sadové

Socha svatého Jana Nepomuckého

Kostel svatého Jana Křtitele a fara

Tvrz v Dohalicích přestavěná na barokní sýpku

Knihovna sídlí v budově obecního úřadu.

MOKROVOUSY

Podle posledních archeologických nálezů v lokalitě "Pod kostelem" sídlila pravěká osada. Na místě kde budou stát nové rodinné domky byly nalezeny úlomky hliněných nádob a kousky pracovního náčiní (pazourku). Dle předběžného odhadu znalců jde o nález z období neolitu. Z historických památek je nejvýznamnější pískovcový pomník sv. Antonína z r. 1745. Původně byl umístěn v zámku v Sadové, ale po zničení zámku požárem byl pomník r. 1777 přemístěn. Je zde rovněž pomník padlých z první světové války a pomníky u hromadných hrobů padlých v bitvě u Chlumu v r. 1866. V roce 1995 obec u příležitosti 100 let založení Sboru dobrovolných hasičů

pomníky zrestaurovala a upravila jejich okolí Místní hudební soubor "Melodie" šíří věhlas české dechovky i v zahraničí. Na počest posledního roku dvacátého století uspořádala obec setkání rodáků, vydala publikaci o historii obce Mokrovousy 1364-2000 a mapu obce **Knihovna** sídlí v budově obecního úřadu.

TŘESOVICE

Třesovice vznikly v 11. nebo 12. století, i když první písemná zmínka o obci je až z r. 1412. Ve 13. století patřily Třesovice klášteru minoritek sv. Jiří z předměstí Hradce Králové. Při husitských válkách byl královéhradecký klášter zbořen, a tak se vesnice stává r. 1437 majetkem Bořka z Miletínka. Po

něm následovala celá řada šlechtických jmen, např. Kolowratové, Bořkové z Dohalic, Radovští a Zárubové z Hustířan. Delší dobu patřila obec Schaffgotschům (v letech 1707-88). V roce 1829 získali obec Harrachové, tehdy mocný panský rod v této krajině, kteří ji připojili ke svému panství Sadová. V 80. letech 19. stol. odcházeli obyvatelé zTřesovic k dosídlování Ruska. Do roku 1885 se vystěhovalo do ruských gubernií celkem 108 osob. Roku 1894 byla v obci postavena dvoutřídní obecná škola (nyní mateřská škola), kam docházeli děti i ze sousedních Popovic, v obci se nachází objekt bývalé sušárny na čekanku, kde má v současné době depozitář Státní okresní archiv Hradce Králové. Kulturní památkou je gotická socha P. Marie, kterou obec získala darem od sadovské vrchnosti r. 1830. Na křižovatce uprostřed obce stojí kamenný kříž, který byl do roku 1875 dřevěný **Knihovna sídlí v budově obecního úřadu.**

STŘEZETICE

Původ jména

Staročeské osobní jméno Střezata byl lichotivý tvar k některému osobnímu jménu s prvním členem Střezi (Střezivoj, Střezimír). Lidé Střezatovi - Střežetici dali jméno své osadě. Jméno je v pomnožném čísle: **V** Střezeticích, do Střezetic. První historický zápis o Střezeticích je z roku 1351. **Knihovna sídlí v budově obecního úřadu.**

DLOUHÉ DVORY

Knihovna sídlí ve stavební buňce.

PROBLUZ

První historická známka o vesnici **Probluz** je zapsána v souvislosti s pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic v roce 1344.

Knihovna je ve víceúčelovém obecním domě.

Použité materiály:

Horyna, V.: Vlastivěda Královéhradecká. OPS
HK 1968 Internet

Zpracovala: Stanislava Čejková